

Notitie t.b.v. Ronde Tafel Biobrandstoffen 19 april 2017

Aan de leden van de vaste Kamer Commissie Infrastructuur en Milieu

In deze notitie adviseren wij als Natuur & Milieu over het biobrandstoffenbeleid tot en met 2020, naar aanleiding van de ILUC implementatie. Voor meer achtergrond verwijzen we naar onze [gezamenlijke brandbrief](#) van januari dit jaar en onze gezamenlijke [brandstofvisie](#).

Aanleiding

De Europese biobrandstoffen richtlijn (ILUC agreement) moet in september 2017 geïmplementeerd zijn en is tot en met 2020 van kracht. Tegelijk loopt de Europese besluitvorming over het beleid na 2020 (RED 2). De lijn daarvoor is helder: biobrandstoffen uit voedselgewassen worden uit gefaseerd, geavanceerde biomassa wordt naar verwachting blijvend gestimuleerd. De komende 3,5 jaar zou daar zo veel mogelijk op voorbereid moeten worden. Voor het klimaat, de natuur, de voedselvoorziening en voor een goede ontwikkeling van de markt. In reactie op een aantal kamer moties heeft de regering een voorstel gedaan met: behoud van de dubbeltelling, het verplichten van E10, en het sterk verhogen van de jaarverplichting (bijmengverplichting). Er ontbreekt nog duidelijkheid over het zetten van de ILUC *cap* of maximum in deze voorstellen.

Onze reactie op de regeringsvoorstellen

Wij beoordelen de voorstellen in het licht van het primaire doel van het biobrandstoffenbeleid; maximale CO₂ reductie door het stimuleren van de productie van duurzame biobrandstoffen, het voorkomen van negatieve effecten op klimaat, ontbossing, onteigening land, arbeidsomstandigheden ter plekke, blootleggen veengronden, terugloop biodiversiteit etc.

Dat vraagt om beleid dat een verdere toename van biobrandstoffen uit landbouwgewassen voorkomt, de inzet van de meest schadelijke biobrandstoffen palmolie zo snel mogelijk stopt en een beleid dat duurzame geavanceerde biobrandstoffen gericht stimuleert (zie ook de Position Paper van Milieudefensie over de waargenomen schadelijke effecten van huidig beleid). Het vraagt vooral ook om een duidelijk beleid, waarin niet nog meer complexiteit en onzekerheden achter blijven voor de markt.

Op de korte termijn is daarvoor nodig:

- **Geen verdere groei van landbouwgewassen door een *cap* op huidige marktvolume**
Biobrandstoffen uit voedsel en energiegewassen veroorzaken vaak juist meer klimaatschade dan de fossiele brandstoffen die zij vervangen, als men over de hele keten kijkt. Mede gezien het vooruitzicht in Europese beleidsvorming na 2020 pleiten wij voor een *cap* of maximum van het huidige marktvolume, en dus op maximaal 2%. Hiermee volgt Nederland het voorbeeld van het Verenigd Koninkrijk, creëren we duidelijkheid voor investeerders en hebben we een goede positie in Europese beleidsonderhandelingen.
- **Een verplicht aandeel meest geavanceerd van minimaal 0,5%**
Geavanceerde biobrandstoffen uit afval en reststromen leveren een grote klimaatwinst. Deze willen we graag verder stimuleren om investeringszekerheid te geven aan de markt. Een verplicht aandeel van 0,5% in 2020 zoals nu in voorstellen wordt genoemd omarmen wij dan ook.

- **Een dubbeltelling voor meest geavanceerde biobrandstoffen**

Met name door de huidige dubbeltelling is de groei in de biobrandstoffen tot nu toe vooral terecht gekomen bij biobrandstoffen uit afval en reststromen. Dat deze in stand blijft in laatste reactie van het kabinet op aangenomen moties, omarmen wij. Echter zien wij ook dat dit onzekerheid creëert voor de uiteindelijke te halen doelen. Het kabinet wil dit oplossen door de jaarverplichting te verdubbelen. Wij pleiten voor een dubbeltelling die alleen bij de meest geavanceerde biobrandstoffen komt te liggen om zodoende mogelijke overbelasting en daarmee risico op fraude in de geavanceerde categorie (denk aan gebruikt frituurvet) te vermijden. Hiermee komt meer zekerheid, zowel voor de investering in innovatieve duurzame biobrandstoffen als voor het halen van de hernieuwbare energiedoelen.

- **Een jaarverplichting van max 10% (incl. dubbeltelling)**

Met een beperkte dubbeltelling voor meest geavanceerd en een cap op conventionele biobrandstoffen kan de jaarverplichting om doelen te halen naar beneden van de nu voorgestelde 16,4% naar een realistischer 10% (inclusief dubbeltellende).

Verder delen wij graag nog wat visiepunten voor wat biobrandstoffenbeleid in de toekomst (post 2020) zou moeten brengen voor een gedegen verduurzaming van onze brandstofsector.

- **Duurzame biobrandstoffen beperkt beschikbaar dus weg van de weg!**

Duurzame biobrandstoffen kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de klimaatopgave. Tegelijkertijd zijn en blijven de hoeveelheden die duurzaam geproduceerd kunnen worden (en redelijkerwijze voor Nederland beschikbaar komen) beperkt. Deze duurzame geavanceerde biobrandstoffen moeten dus op juiste wijze ingezet worden conform onze Nederlandse brandstofvisie: daar waar sectoren weinig andere duurzame alternatieven hebben. In nieuw bronbeleid zou meer duidelijkheid moeten komen waar duurzame biobrandstoffen hun plek vinden: bij inzet in scheepvaart, luchtvaart en eventueel zwaar wegtransport. Door duidelijkheid kan de markt in beweging komen en ook inzetten op echt duurzame investeringen.

Naast deze sturing van biobrandstoffen naar scheep- en luchtvaart zou eveneens sterker ingezet moeten worden op elektrificatie van personenvervoer, en in hybride constructies daar waar kan in schepen en vrachtverkeer. Wij hopen dat de Nederlandse overheid dit meeneemt in de RED2 onderhandelingen komende tijd in Brussel.

- **Zet in op CO2 sturing door de keten heen**

Wij zijn groot voorstander voor een betere sturing op CO2 reductie, mits indirecte effecten (ILUC) ook meegerekend worden en dus naar de hele keten gekeken wordt. Momenteel is dat onvoldoende mogelijk, waardoor niet op de echte CO2 impact gestuurd kan worden. Dit wordt een belangrijk onderdeel van de RED2 onderhandelingen.

- **Stuur op transparantie en aantoonbare duurzaamheid in de keten**

Het imago van de (bio)brandstofsector staat nog altijd onder druk. Intransparantie en voorbeelden van wanpraktijken houden dit in stand. Wij zijn voor meer transparantie en aantoonbare duurzaamheid door de keten heen. Als dat niet realiseerbaar is in onze wereldwijde handelsstromen, pleiten wij voor een verschuiving naar meer regionale ketens en bilaterale afspraken, om zodoende wél die transparantie en duurzaamheid te kunnen laten zien. Toekomstig beleid zou daar ook veel meer op moeten sturen.

Voor meer informatie: Anouk Florentinus, programmaleider Schone Mobiliteit Natuur & Milieu.

A.Florentinus@natuurenmilieu.nl